

PROF. DR. E.H. HERMANS, 1894-1981

DOOR P.G. BAKKER

Op 28 augustus 1981 is onze stadsgenoot prof. dr. E.H. Hermans plotseling overleden. Hermans werd op 2 september 1894 te Maastricht geboren waar hij de lagere school en de H.B.S. doorliep, waarna hij zich in 1911 bij de medische faculteit van de Rijksuniversiteit te Utrecht als student liet inschrijven en daar in 1917 het artsexamen behaalde. Hierna werd hij assistent op de afdeling huid- en geslachtsziekten van het Militair Hospitaal te Utrecht.

Na de Eerste Wereldoorlog vertrok hij als officier van Gezondheid van het K.N.I.L. naar het toenmalige Nederlands-Indië waar hij al spoedig in Tjimahi een moderne afdeling voor het behandelen van huid- en vooral geslachtsziekten stichtte. In 1923 werd hij als garnizoensarts overgeplaatst naar Ambon met de opdracht de lepra en de framboesia te bestrijden.

Met ziekteverlof kwam hij in 1924 weer naar Holland waar hij enige tijd als assistent op de afdeling huidziekten van het Academisch Ziekenhuis te Leiden werkte. Een jaar later, 1925, vestigde hij zich als dermatoloog in de Mathenesserlaan te Rotterdam. In de Wijde Nieuwsteeg richtte hij de polikliniek voor zeelieden op, die de voorloper was van het huidige Havenziekenhuis dat in 1927 werd geopend.

In deze tijd was Hermans één van de oprichters van Medische Missie Actie (Memisa) en promoveerde hij in 1928 tot doctor in de geneeskunde op het onderwerp 'Framboesia Tropica'.

Door het grote aantal patiënten met geslachtsziekte, eerst bij militairen in Indië, later bij de havenpolikliniek, werd hij op dit gebied een groot deskundige.

Mede door zijn organisatorische talent voerde hij in 1933 in Nederland het zgn. 'Follow-up' stelsel in, waardoor in samenwerking met de kruisverenigingen in alle provincies adviesbureaus voor geslachtsziektenbestrijding werden opgericht.

Na de Tweede Wereldoorlog, waarin Hermans enige tijd als gegijzelde in St. Michielsgestel doorbracht, werd hij in 1945 benoemd tot leider van de 'Centrale Organisatie ter Bestrijding van

Huid- en Geslachtsziekten', die in 1950 werd ingeschakeld in de Stichting Klinisch Hoger Onderwijs te Rotterdam.

Toen deze stichting in 1958 een eigen status kreeg hield Hermans bij de aanvaarding van het hoogleraarschap zijn oratie over 'Huid en Geest'.

Zijn grote dermatologische kennis wist hij steeds op onvergetelijke wijze op zijn assistenten en studenten over te brengen.

Toen na de oorlog door migratie het aantal lepragevallen in Nederland toenam, benutte hij zijn in Indië verworven kennis en ervaring op het gebied van de leprabestrijding door medeoprichter en ruim twintig jaar voorzitter te zijn van de Q.M. Gastmann Wichers Stichting die ten doel heeft de lepralijders te behandelen en te begeleiden.

Hermans bekleedde zeer veel bestuurlijke functies. Zo was hij voorzitter van de Nederlandse Vereniging tot Bestrijding der Geslachtsziekten, van de Union Internationale contre le Péril Vénérien, van de Nederlandse Vereniging van Dermatologen en hoofdbestuurslid van de Zuid-Hollandse Vereniging 'Het Groene Kruis'.

Ook als publicist was Hermans zeer veelzijdig. Reeds tijdens zijn studiejaren verdiende hij grotendeels de kost met journalistieke bijdragen aan het Utrechts Dagblad; bovendien schreef hij éénacters die door Cor Ruys en Tilly Lus werden gespeeld. Tijdens zijn Indische periode schreef hij voor enige plaatselijke kranten, later verzorgde hij jarenlang de medische rubriek van de N.R.C.

Onder het pseudoniem Herbert Kamp, schreef hij in 1934 de roman: 'De Geschiedenis van een Minuut', in 1976 verscheen zijn autobiografie: 'Hermans ten voeten uit'. Zijn befaamde gevoel voor humor resulteerde in een 2-delige bundel: 'Humor in de Geneeskunde'. Op het gebied der huid- en geslachtsziekten heeft hij over de meest uiteenlopende onderwerpen zeer veel gepubliceerd.

In 1963 verscheen zijn 'Classificatio dermatovenereologia', een in vier talen gestelde indeling van alle dermatovenereologische diagnosen. Met zijn zoon, eveneens dermatoloog, schreef hij een systematisch 'Handboek der Huid- en Geslachtsziekten'.

Verder was Hermans medeoprichter en jarenlang hoofdredacteur van de 'Nederlandse Bibliotheek der Geneeskunde', een reeks van monografieën waarin er ook enige van zijn hand zijn verschenen.

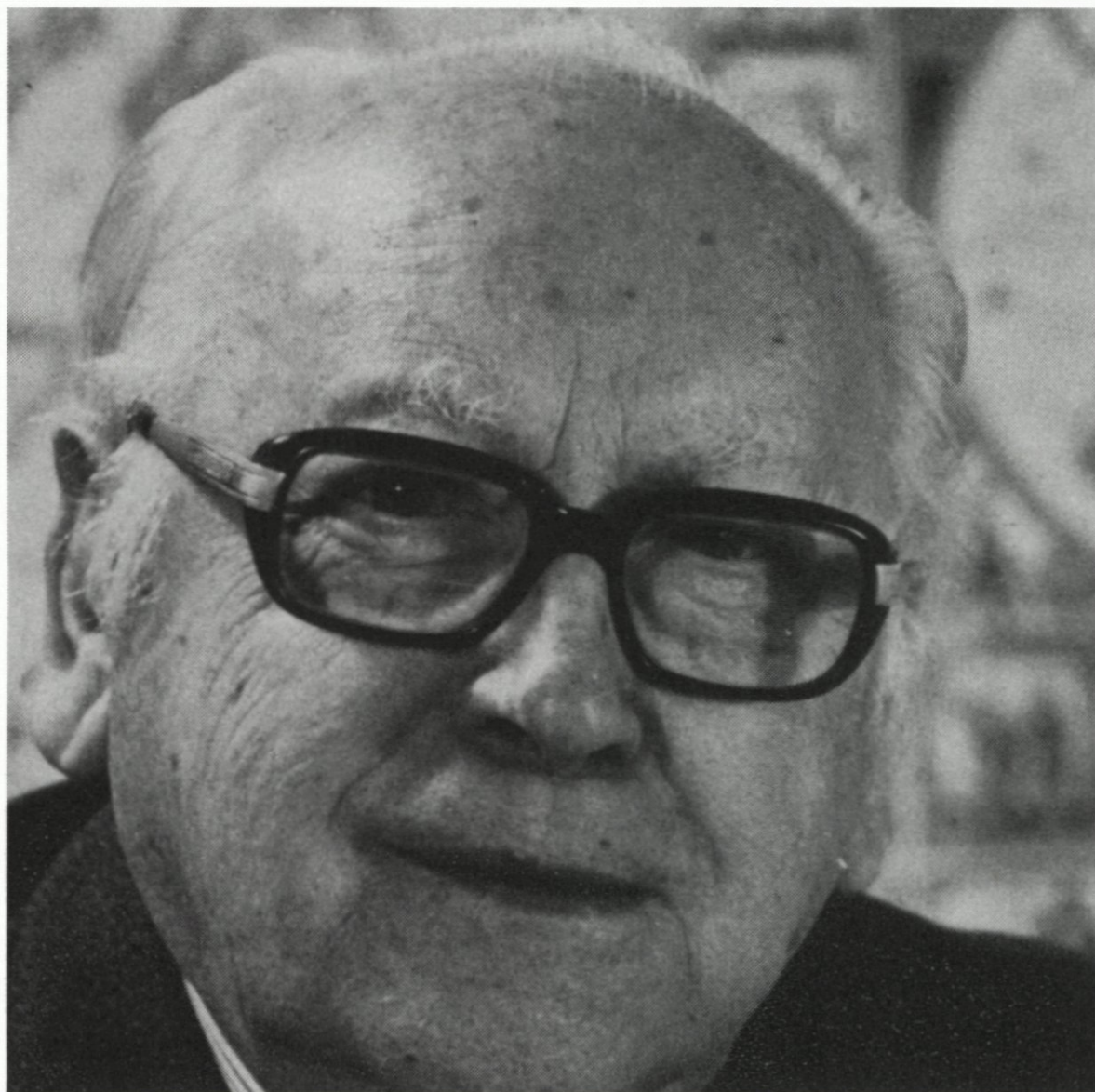
Na zijn emeritaat in 1965 oefende Hermans nog tot in hoge ouderdom zijn praktijk uit.

Hermans kreeg vele onderscheidingen, zo was hij Ridder in de

orde van de Nederlandse Leeuw, Officier in het Légion d'Honneur, Officier in de orde van de H. Olaf van Noorwegen en ontving hij het Kruis van Verdienste van het Nederlandse Rode Kruis. Bovendien was hij erelid van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie en van tien buitenlandse verenigingen.

Met Hermans is een bijzonder veelzijdig mens heengegaan, die met een positieve instelling ten opzichte van het leven de kunst verstond om ervan te genieten en dit wist over te brengen op zijn omgeving.

Zijn warme persoonlijkheid en zijn gevoel voor humor zullen velen zich nog lang blijven herinneren.

62. Prof. dr. E. H. Hermans